

Nieuwsbrief oktober 2026

In deze nieuwsbrief aandacht voor

- [De maandlezing 12 november](#)
- [De historische atlas van Schoonhoven](#)
- [De agenda voor de komende maanden](#)
- [Schoonhovense tapijtwevers op herhaling](#)
- [Nicolaas van Kats op herhaling](#)
- [Bach in de Grote Kerk](#)
- [Tentoonstelling in het Streekmuseum](#)
- [Bankjesverhalen](#)
- [Team Lezingen](#)
- [Historische films](#)
- [Het stadhuis](#)
- [Uit het bestuur](#)

De maandlezing van 12 november 2026

Op **donderdag 12 november** zal Hans Fokker vanaf 20.00 uur een lezing verzorgen in het ARTO-theater, Het Klooster 5 in Schoonhoven. Vanaf 19.30 uur is de zaal geopend en is er de mogelijkheid een kopje koffie te drinken. De lezing begint om 20.00 uur. Iedereen is welkom, het is niet nodig dat u zich vooraf aanmeldt.

De kaart van Blaeu onder de loep

Kaarten vertellen elk een eigen verhaal. Ze ontstaan om uiteenlopende redenen, het vastleggen van militaire en strategische informatie zijn, of om economische of commerciële redenen.

Hans Fokker zet de bekende kaarten van Schoonhoven in zijn nieuwe boek centraal, in de periode van hun ontstaan, naar hun oorspronkelijke doel en gekoppeld aan historische bronnen uit dezelfde tijdperiode. Door dieper in te zoomen worden ze duidelijker, levendiger en boeiender. Zijn keuze voor kijken 'als door een vergrootglas' licht de kleine details uit en tilt het verleden als het ware even op. Wat is er

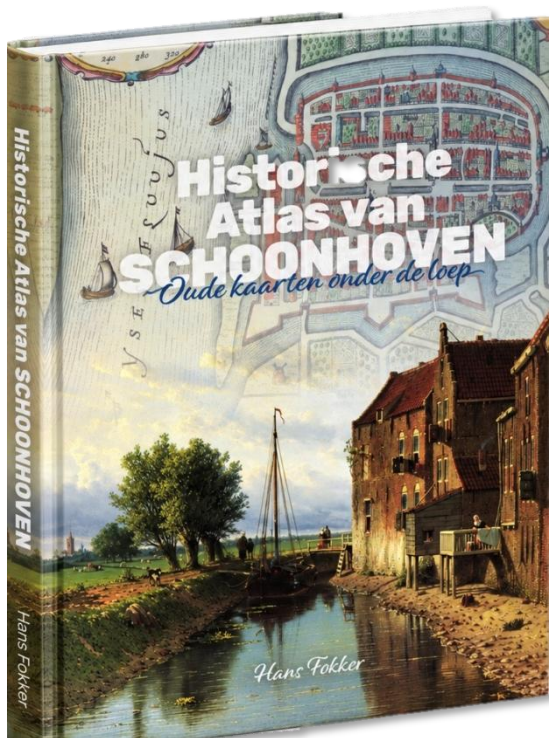
precies te zien, wat is werkelijkheid en wat niet? Gaandeweg blijkt dat het verleden van Schoonhoven een blauwdruk is van wat er zich op dezelfde momenten in veel andere Hollandse steden afspeelt.

De mooiste van alle kaarten wordt uitgebreid besproken in de lezing van de Historische Vereniging Schoonhoven. Hans Fokker neemt u in zijn lezing 400 jaar mee terug in de tijd.

Hans Fokker is geboren en getogen in Schoonhoven en heeft een aangeboren interesse voor zijn stad te hebben. Al jong kwam hij in het streekarchief in de Koestraat en begon hij met verzamelen van kaarten, prenten en boeken van Schoonhoven. Hij droeg bij aan 'Het Leven in Schoonhoven' en het daaruit voortkomende boek in 2014. Hij schrijft artikelen en blogs en wierp zich in 2011 op als hoeder van de Collectie van der Kop.

Hans Fokker nodigt u uit uw eigen versie van de kaart van Blaeu mee te nemen om deze met elkaar te vergelijken. Veel inwoners van Schoonhoven hebben een origineel ingelijst aan de wand, maar De kaarten zijn altijd met dezelfde etsplaat gedrukt maar variëren in druk en inkleuring.

Historische Atlas van Schoonhoven

Hans Fokker maakte de Historische Atlas van Schoonhoven waarin hij de geschiedenis van Schoonhoven beschrijft aan de hand van een groot aantal kaarten van 1552 tot 1936. Hij vergelijkt de kaarten met bronnen uit de periode van het ontstaan van de kaart, waardoor details tot leven komen en Schoonhoven door een loep wordt bekeken.

Het is een fullcolour hardcover boek van 180 pagina's geworden, met ruim 500 afbeeldingen. De voorverkoop-prijs is van 12 tot 27 november is €25,00!

Vanaf december is het boek verkrijgen voor €29,50 in de boekhandel (Bruna in Schoonhoven, Slingerland in Bergambacht en Smit in Gouda). Het boek is ook online te bestellen via www.boekhandelsmit.nl, ISBN: 978-90-9042495-8

In de voorverkoop periode is het boek in te zien en te koop op 12 november bij de lezing van Hans Fokker en op 17 december bij de fotoavond, ook in het ARTO-theater.

Van 13 november tot 27 november is het te koop bij Haarsalon 13, Kerkstraat 13 in Schoonhoven (dinsdag,

donderdag en vrijdag van 8:00 uur tot 17:00 en woensdag tot 13:00). Hier kunt u uitsluitend betalen met een QR-code, dus neem uw telefoon mee!

Noteert u deze data in uw agenda?

Donderdag 29 oktober (Chocoladefabriek, Gouda) – Ad de Vaal, De tapijtwevers van Schoonhoven (vanaf 10.00 uur)

Woensdag 4 november (WelZijn Krimpenerwaard, Oranjeplaats) - film

Donderdag 12 november (ARTO-theater) – Hans Fokker, De kaart van Blaeu onder de loep

Vrijdag 13 november (Streekarchief Gouda) – Rene Kappers, De misdaden van Nicolaas II van Katz (vanaf 14.00 uur)

Woensdag 2 december (WelZijn Krimpenerwaard, Oranjeplaats) - film

Donderdag 10 december (ARTO-theater) – Jeroen Patijn, Fotoavond

Donderdag 14 januari (ARTO-theater) – Wim Scholten, Het ontstaan van de Lopikerwaard

Donderdag 11 februari (ARTO-theater) – Kees van Hooft, Jacoba van Beieren

Donderdag 11 maart (ARTO-theater) – Jaarvergadering (vanaf 19.30 uur)

Donderdag 11 maart (ARTO-theater) – Lezing (vanaf 20.30 uur)

Donderdag 8 april (ARTO-theater – Emile Brouwer, Verduurzaming van Monumenten.

In de herhaling: Ad de Vaal – De tapijtwevers van Schoonhoven

Op donderdag 29 oktober 2026 zal Ad de Vaal om 10.00 uur in het organiseert het Streekarchief Midden-Holland in Gouda de lezing De tapijtwevers van Schoonhoven verzorgen. Ad de Vaal verzorgde in maart van dit jaar een vergelijkbare lezing in het ARTO-theater.

Schoonhoven was in de 17^e eeuw een van de plaatsen in de Noordelijke-Nederlanden was waar tapijtwevers actief waren. De Schoonhovense tapijtwevers hebben een belangrijke rol hebben gespeeld in

deze tak van industrie. Er zijn tapijten geleverd aan de vorsten, regenten en de welgestelden. Door de aard van het materiaal hebben niet alle wandtapijten de tand des tijds weerstaan. Gelukkig zijn er van de vele tapijten die er gemaakt zijn toch nog enkele bewaard gebleven en kunnen we afbeeldingen daarvan in de lezing worden getoond.

In de herhaling: René Kappers - De misdaden van Nicolaas II van Kats

Op vrijdagmiddag 13 november (14.00 uur) zal René Kappers de lezing over Nicolaas van Kats die hij in april in Schoonhoven verzorgde nog een keer houden, nu in de Steenlandzaal van het Streekarchief in Gouda.

Nicolaas II van Kats was heer van Schoonhoven, net als zijn vader Nicolaas I. Deze werd met het land en stad van Schoonhoven beleend in 1280 door Graaf Floris V. De Van Kats'en waren een invloedrijk geslacht uit Zeeland en trouwe bondgenoten van de Hollandse graven. De oudste oorkonde in ons Streekarchief uit 1271 getuigt daarvan. Toch viel Nicolaas II van Kats in ongenade bij Graaf Jan II, die op 21 augustus 1300 Schoonhoven voor straf weer terugnam en bijzondere privileges gaf aan de stad. Nicolaas had zware misdaden begaan tegen de

graaf en de poorters van Schoonhoven. Wat er gebeurd was zal René Kappers uit de doeken doen. Hij geeft een beeld van de tumultueuze jaren rond 1300. Een tipje van de sluier opgelicht: Nicolaas werd medeplichtig bevonden aan de moord op Floris V.

Bach in de Grote Kerk

Op zaterdag 28 november om 14.30 uur wordt in de Grote of Bartholomeuskerk het oratorium *Klagt Kinder klagt* (BWV 244a) van Johann Sebastian Bach voor het eerst in Nederland uitgevoerd.

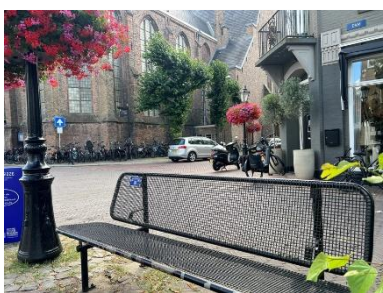
Het gaat om een onbekend oratorium dat Bach schreef naar aanleiding van de dood van een bevriende jonge vorst. Thema's als rouw, verdriet en het omgaan met verlies staan centraal. Voor deze Nederlandse première is een geheel nieuwe, actuele versie gemaakt. Voormalig Dichter der Nederlanden Joke van Leeuwen – winnaar van onder meer de Constantijn Huygensprijs – schreef een nieuw libretto. Daarin staat de ongelijke verdeling van macht en welvaart in de wereld centraal. Musicus Matthias J. As bewerkte de muziek tot een moderne versie voor blaaskwintet en zangers. De uitvoering is in handen van Ut Kwintet, een Amsterdams blaaskwintet van jonge musici.

Koetjes, kalfjes en kantje boord

Vanaf 15 oktober is er in het streekmuseum Krimpenerwaard een nieuwe tentoonstelling: *Koetjes, kalfjes en kantje boord*. Een tentoonstelling vol spreekwoorden en gezegden over het dagelijks leven van vroeger. De Nederlandse taal kent duizenden spreekwoorden en gezegden. Met één korte zin kun je een hele situatie beschrijven. Spreekwoorden worden al eeuwenlang gebruikt om onze taal kleur te geven. Vaak gebruiken we ze zonder stil te staan bij waar ze vandaan komen. Ontdek waar onze spreekwoorden en uitdrukkingen vandaan komen, welke verhalen erachter schuilgaan en hoe het dagelijks leven van vroeger nog altijd doorklinkt in onze taal van vandaag.

Een QR-code met een verhaal: Bankjesverhalen

Op initiatief van de gemeente zijn op bankjes verspreid over de kernen in onze gemeente QR-codes aangebracht. Door de QR-code te scannen kan iedereen luisteren naar een verhaal dat verbonden is aan de betreffende kern of locatie.

Het verhaal over Schoonhoven is gemaakt door enkele van onze leden en de Stichting Stadswandeling Schoonhoven. Wil je het verhaal over Schoonhoven beluisteren? Ga dan rustig zitten op het bankje op de Dam. Kan je niet wachten? [Het is ook online te beluisteren](#).

Oproep: het 'Team Lezingen'

Wil je niet zelf een lezing geven, maar vind je het wel leuk om - samen met de andere leden van het Team Lezingen - een ondersteunende bijdrage te leveren aan een lezing?

Het team verricht verschillende werkzaamheden, zoals het vinden van een onderwerp en spreker, het voeren van een voorbereidend gesprek met de spreker, het maken van een tekst voor de nieuwsbrief en het klaarzetten en opruimen van de apparatuur op de avond zelf.

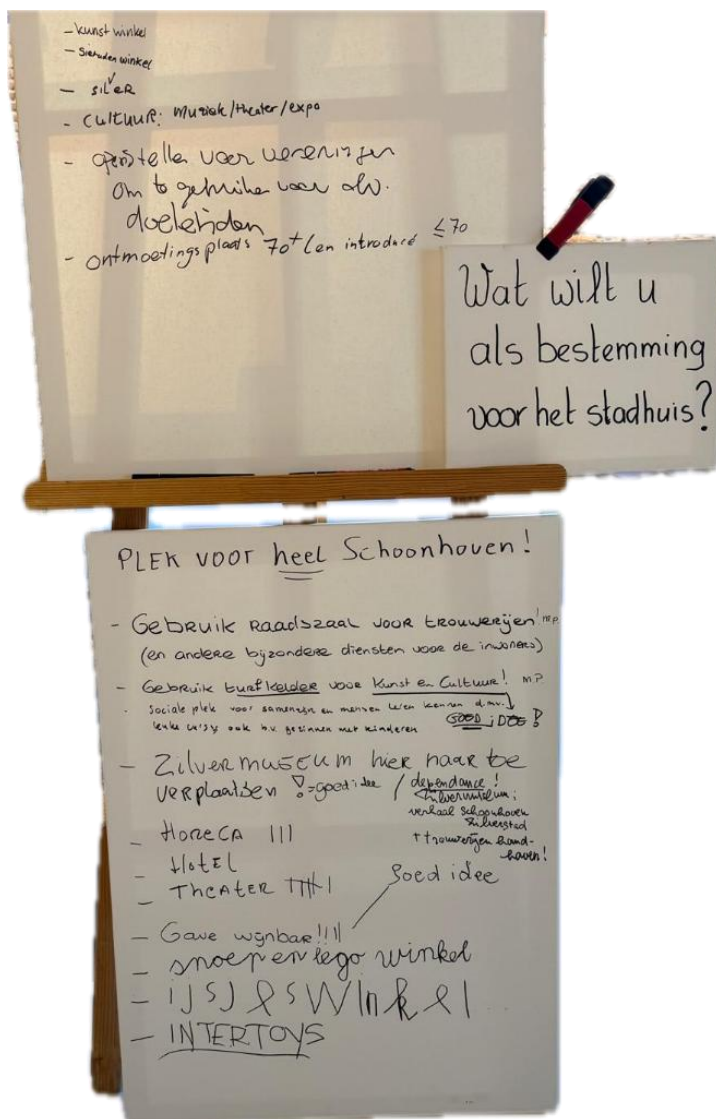
Omdat Team Lezingen - naast de secretaris - bestaat uit meerdere leden, kun je jouw bijdrage afstemmen op jouw mogelijkheden qua tijd en kunde. We gaan uit van 'vele handen maken licht werk'. Enthousiast geworden? Neem dan contact op met de secretaris (secretaris@historischeverenigingschoonhoven.nl).

Film in de HOP, tijdelijk in WelZijn Krimpenerwaard

Omdat de bibliotheek de komende maand verhuist worden de films voorlopig vertoond in de ruimte van WelZijn Krimpenerwaard aan de Oranjeplaats 45-B.

Op 4 november: Impressie van het Groene Hart, met o.a. de bouw van de televisiemast in Lopik en op 2 december De jaren '60 in de Krimpenerwaard. Aanvang 13.30 uur, vrij toegang, aanmelding is niet nodig.

Stadhuus

Het stadhuus staat sinds deze zomer leeg. Wat gaat de gemeente ermee doen? Krijgt het een publieke functie?

Op de Open Monumentendag mochten bezoekers van de tentoonstelling in de Hoge Vierschaar hun ideeën noteren, lees ze hiernaast. De meeste mensen kiezen voor publieke functie met kunst en cultuur.

We komen hier vast nog op terug!

Uit het bestuur

Op de agenda van de bestuursvergadering van 12 oktober 27 augustus stonden weer een aantal interessante punten. Ik haal er twee uit.

- Er zijn ontwikkelingen rondom het Hofland, we gaan daar in de herfstvakantie eens een daagje voor zitten.
- We spraken uitgebreid over de vraag hoe we meer mensen bij de activiteiten van de HVS kunnen betrekken. Twee bestuursleden zijn naar een door de gemeente georganiseerde workshop geweest, daar kwamen wel wat ideeën uit zoals nieuwe leden uitnodigen voor een stadsommetje of een koffierondje om zo de verbinding sterker te maken.

We zouden ook themagesprekken kunnen organiseren over interessante onderwerpen zoals 'wat zou een bestemming voor het stadhuus kunnen zijn?'

In deze nieuwsbrief overigens al de eerste poging: een oproep om deel uit te maken van het team dat de lezingen mogelijk gaat maken.